

аудит нематеріальних активів спрямований на вироблення рекомендацій, націлених на підвищення ефективності їх використання. Проблему розвитку даного виду аудиту нематеріальних активів автор розглядає на прикладі договору комерційної концесії (франчайзингу) [3, с. 20].

Таким чином на сьогодні не існує чіткого розподілу або конкретної класифікації аудиту нематеріальних активів за видами, однак досить часто в фахових працях зустрічається дослідження окремих видів аудиту нематеріальних активів. Слід відмітити, що виділення нових видів аудиту досить легко сплутати з новими елементами інших економічних систем, оскільки за новими назвами можуть бути приховані «міждисциплінарні» категорії. Яскравим прикладом чого є управлінський аудит нематеріальних активів, що досить близький по суті з однією з функцій внутрішнього менеджменту в сфері управління нематеріальними активами на підприємстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Чуб Ю. В. *Проблеми аудиту нематеріальних активів [Текст] / Ю. В. Чуб // Інноваційна економіка. – 2011. – № 1. – С. 130-132.*
2. Булыга Р. П. *Аудит нематеріальних активів коммерческой организации. Правовые, учетные и методологические аспекты : учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности «Бухгалтерский учет, анализ и аудит» / Р. П. Булыга. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2008. – 343 с. – ISBN 978-5-238-01372-5.*
3. Болгучева Р.Б. *Развитие методических подходов к планированию аудита учета нематеріальних активів / Р.Б. Болгучева // Terra Economicus. – 2009. – Т. 7. № 4-3. – С. 138-142.*
4. Юрківська Л. Й. *Аудит ефективності нематеріальних активів: аналіз існуючих підходів [Текст] / Л. Й. Юрківська, О. Л. Біляченко // Вісник ЖДТУ. – 2011. – № 2(56). – С. 217-220.*

Пащак Олег Ярославович, магістр 1 курсу
Фурса Тетяна Петрівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів,

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В умовах, яких знаходяться підприємства України, на сьогоднішній день, для ефективного функціонування особливу увагу у своїй діяльності слід приділяти як доходам так і витратам.

Прийняття управлінського рішення залежить від вчасної та достовірної інформації про витрати й отримані доходи, задля яких вони були понесені. Тому для підприємства, являється актуально, чітко налагодити процес планування та обліку витрат і доходів. Оскільки витрати підприємства обмежують прибуток і в такий спосіб впливають на величину отримуваних ресурсів для подальшого розвитку суб'єкта господарювання .

Залежно від контексту термін «витрати» може застосовуватись у різних значеннях. Під витратами розуміють витрати (англ.expense), видатки (англ.cost), виплати (англ. disbursement) і затрати (англ. expenditure).

Затрати періоду дорівнюють вартості всіх ресурсів, придбаних підприємством в цьому періоді.

Видатки (вартість) є грошовим виміром ресурсів підприємства, що використовуються із будь-якою метою.

Витрати періоду зумовлені вибуттям ресурсів і зменшують нерозподілений прибуток підприємства цього періоду.

Ф. Ф. Бутинець при розгляді витрат визначає їх як загальноекономічну категорію, що характеризує використання різних речовин і сил природи в процесі господарювання [1].

Грицюк Е. О. трактує, що витрати – як найбільш широке поняття, в якому грошовій формі виражені всі витрати різних видів економічних ресурсів (праці, сировини, матеріалів, основних засобів, фінансових ресурсів) у процесі виробництва, обігу й розподілу продукції, об'єктів невиробничої сфери та непродуктивні витрати, що відносять на збитки підприємства (сплачені штрафи, збитки від анульованих замовлень, стихійного лиха). [2]

На нашу думку витрати це відображення у грошовому вигляді кількість ресурсів, використаних (необхідних) для досягнення поставленої мети у відповідному часовому періоді.

Витрати підприємства можна класифікувати за різними ознаками. Класифікація витрат потрібна для визначення вартості продукції та відповідно для ціноутворення. Велике значення класифікації витрат в управлінні ними і, перш за все, при здійсненні калькуляції собівартості продукції для різних потреб управління.

Оскільки діяльність підприємства поділяється на операційну, інвестиційну та фінансову. То більшість розрізняє витрати за цією ознакою у своїй господарській діяльності.

Характеризуючи структуру витрат, які виступають об'єктом організації обліку, необхідно відмітити і той факт, що витрати операційної діяльності групуються за наступними економічними елементами:

- 1) матеріальні затрати;
- 2) витрати на оплату праці;
- 3) відрахування на соціальні заходи;
- 4) амортизація;
- 5) інші операційні витрати. [3]

Відповідно до П(С)БО 16 [4] витрати визнаються за наступних умов:

1. Зменшення активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу підприємства (крім зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками).

2. Визнання на основі систематичного і раціонального розподілу економічних вигод, які забезпечує актив протягом декількох звітних періодів.

3. Негайне визнання, якщо економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати критеріям активів підприємства.

4. Можлива достовірна оцінка суми витрат.

Операційні витрати обліковуються на рахунках 90 «Собівартість реалізації», 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності». Облік витрат операційної діяльності узагальнюється у Звіті про фінансові результати. Механізм облік витрат на кожному підприємстві ведеться індивідуально, враховуючи специфіку кожного суб'єкта господарювання.

Отже, для того, щоб вдосконалити процес планування та обліку до вимог ринкової економіки та міжнародних стандартів, на підприємстві особливу увагу слід

акцентувати саме на витратах операційної діяльності, чітке та достовірне дослідження яких може забезпечити прибутковість діяльності суб'єктів господарювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутинець Ф. Ф. *Організація бухгалтерського обліку* : [підручник для студентів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» вищих навчальних закладів] / [Бутинець Ф. Ф., Войналович О. П., Томашевська І. Л.] ; за редакцією д.е.н., проф., заслуженого діяча науки і техніки України Ф. Ф. Бутинця. – [4-е вид., доп. і перероб.]. – Житомир : ПП «Рута», 2006. – 528с.
2. Грицюк Е. О. *Економіка підприємства* : [навч. посібник] / Е. О. Грицюк. – К. : Дакор, 2009. – 304 с.
3. Михалевич С. *Проблеми обліку витрат та шляхи їх вирішення* [Текст]// *Бухгалтерський облік і аудит*. - 2006. - № 3
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" № 318 від 31.12.1999 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

Родзінський Ігор Васильович, студент 4 курсу,
Ціжма Оксана Анатоліївна,
викладач кафедри обліку та фінансів,

ФІНАНСУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Охорона здоров'я є невід'ємним елементом суспільного життя та одним із найважливіших компонентів сучасної соціальної політики усіх країн світу. Важливою складовою діяльності галузі охорони здоров'я у сучасних умовах є її фінансове забезпечення. Формування сукупного бюджету системи охорони здоров'я завжди залишається актуальним питанням як для України, так і для більшості розвинених країн світу.

Перспективи подальшого розвитку соціальної сфери нерозривно пов'язані з модернізацією у сфері охорони здоров'я, що покликана забезпечити доступність медичної допомоги, результативність наданих медичних послуг та підвищення їх якості з метою збереження трудового потенціалу.

Фінансове забезпечення галузі охорони здоров'я є однією із складових механізму державного управління. Основними джерелами фінансування даної галузі є державні кошти, що об'єктивно обумовлює існування державної системи закладів охорони здоров'я [3].

Дослідження теоретичних основ фінансування системи охорони здоров'я і ролі держави у цьому процесі здійснювали представники зарубіжних (П. Самуельсон, Г. Беккер, Дж. Кендрік) та вітчизняних (В. Андрущенко, О. Василик, Я. Радиш, С. Юрій) наукових шкіл. Віддаючи належне науковим доробкам зазначених учених, слід відзначити, що недостатньо уваги приділено питанням фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я з врахуванням вимог сучасності та адаптації до світових тенденцій.

Сучасна система охорони здоров'я в Україні є громіздкою та застарілою і базується на моделі з жорсткими процедурами управління та фінансування. Проблемним аспектом діяльності державних закладів та установ даної сфери є їх фінансове забезпечення. Недостатність виділених державою коштів на галузь спричиняє зменшення обсягу безоплатного медичного обслуговування, відтягує